

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko

XXXIII Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich w sprawie sytuacji finansowej szpitali powiatowych

Karpacz, 17 czerwca 2026 roku

Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich wyraża głębokie zaniepokojenie biernością Rady Ministrów, Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia wobec drastycznie pogarszającej się sytuacji finansowej szpitali powiatowych.

Związek Powiatów Polskich od wielu lat zwraca uwagę na konsekwentnie pogarszającą się sytuację szpitali powiatowych. Tylko w pierwszym półroczu 2026 roku Związek Powiatów Polskich kilkakrotnie zwracał się do właściwych organów z apelem w sprawie podjęcia koniecznych działań naprawczych, gdyż jednostki samorządu terytorialnego same nie są w stanie przeciwdziałać nieuchronnemu kryzysowi. Niestety nie spotkało się to z właściwą reakcją, choć zasadniczo to zadaniem Ministra Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia jest dbałość o utrzymanie systemu i jego finansowanie. Rozumiemy, że wygodnie jest ignorować problem, jednak jest to postawa krótkowzroczna prowadząca do pogłębienia się problemów systemowych.

Dane finansowe za rok 2025 jednoznacznie wskazują, że przychody szpitali powiatowych nie pokrywają kosztów działalności. Z analizy Związku Powiatów Polskich wynika, że prawie 91% szpitali wykazało stratę operacyjną na działalności podstawowej. Co więcej - z roku na rok ta sytuacja się pogarsza i nie jest to wina osób zarządzających. Skala wydatków na wynagrodzenia – wywołana w szczególności rozwiązaniami ustawowymi – powoduje, że większość wydatków ma charakter sztywny, a tym samym pozostaje jedynie niewielki margines na elastyczne zarządzanie działalnością leczniczą, w tym podejmowanie decyzji inwestycyjnych czy związanych z poprawą jakości i standardu usług świadczonych na rzecz pacjentów. Dowodem na chroniczne niedofinansowanie systemu jest także znaczny odsetek szpitali z zobowiązaniami wymagalnymi. Zauważalna jest silna presja na wydatki związane z zatrudnieniem personelu w tych placówkach co pozostawia niewielki margines na elastyczne zarządzanie działalnością leczniczą, w tym podejmowanie decyzji inwestycyjnych czy związanych z poprawą jakości i standardu usług świadczonych na rzecz pacjentów.

W związku z powyższym za niezbędne uważamy:

- 1) dokonanie pilnej weryfikacji wyceny świadczeń medycznych

Domagamy się przeprowadzenia przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji kompleksowego przeglądu wyceny świadczeń, ze szczególnym uwzględnieniem procedur

realizowanych w szpitalach powiatowych. Nowe stawki powinny odzwierciedlać rzeczywiste koszty udzielania świadczeń.

2) wprowadzenie mechanizmu indeksacji kontraktów z NFZ

Postulujemy wprowadzenie automatycznego mechanizmu indeksacji wartości kontraktów zawieranych z NFZ, powiązanego ze wskaźnikami inflacji oraz wzrostem kosztów pracy w sektorze ochrony zdrowia.

3) utworzenie funduszu restrukturyzacyjnego dla szpitali powiatowych

Wnioskujemy o pilne wdrożenie dedykowanego funduszu restrukturyzacyjnego umożliwiającego oddłużenie szpitali powiatowych oraz wsparcie tych procesów poprzez instrument wsparcia z Banku Gospodarstwa Krajowego, który był zapowiadany jako element rządowych działań naprawczych ewentualnie wprowadzenie innego alternatywnego rozwiązania.

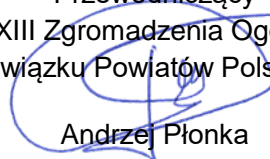
4) pełne finansowanie konsekwencji podwyżek w ochronie zdrowia

Skoro politycy w imię doraźnych kalkulacji nie mają odwagi zmierzyć się z problemem wynikającym z nieodpowiedzialnego przedłużenia okresu obowiązywania ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, oczekujemy że przynajmniej wezmą odpowiedzialność za konsekwencje tej ustawy. Każdorazowe ustawowe podwyższenie minimalnych wynagrodzeń w ochronie zdrowia powinno być nierozłącznie powiązane z takim zwiększeniem finansowania ze strony NFZ, aby koszty podwyżek zostały w całości pokryte z tego źródła. Niedopuszczalne jest przerzucanie na organy założycielskie i budżety samorządów powiatowych kosztów regulacji prawnych. Sugerujemy także rozważenie wprowadzenia obok minimalnych także maksymalnych limitów wynagrodzeń personelu medycznego.

5) terminową zapłatę za wykonanie procedur medycznych ponad limit

Przekazywanie przez NFZ środków za wykonane usługi po kilku lub kilkunastu miesiącach od ich wykonania i to w wysokości nieadekwatnej do wykonanej pracy, powoduje że szpitale powiatowe de facto kredytują NFZ i, co za tym idzie systematycznie i na ogromną skalę powiększają swoje zadłużenie.

Szpitale powiatowe są dobrem wspólnym, a ich trwałość i sprawne funkcjonowanie jest obowiązkiem państwa wobec obywateli. Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich oczekuje więc zagwarantowania stabilności funkcjonowania ochrony zdrowia i zachowania powszechnego dostępu do opieki szpitalnej na terenie całego kraju.

Przewodniczący
XXXIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka